

DELAVSKA POLITIKA

IZHAJA TRIKRAT TEDENSKO: OB TORKIH, ČETRTHIH IN SOBOTAH

Naročnina v Jugoslaviji znaša mesečno din 12.—, v inozemstvu mesečno din 20.—. — Uredništvo in uprava: Maribor, Ruška cesta 5, pošt. predal 22, telef. 2326. Čekovni račun št. 14.335. — Podružnice: Ljubljana, Delavska zbornica — Celje, Delavska zbornica — Trbovlje, Delavski dom — Jesenice, Delavski dom. — Rokopisi se ne vračajo. — Neprankirana pisma se ne sprejemajo. — Mali oglasi trgov. značaja, vsaka beseda din 1.—, mali oglasi, ki služijo v socialne namene delavstvu in nameščencem, vsaka beseda din 0.50

Štev. 3

Maribor, sobota, 11. januarja 1941

Leto XVI

Gospodarski programi in delavstvo

Naslov, ki nič ne pove, se vam zdi čuden, češ, kaj bi se bilo pripomniti tema dvema pojmom. Oba pojma sta do bila poseben propagandni značaj šele po svetovni vojni, v politični in gospodarski krizi. Gre za gospodarske programe, ki se morajo izvršiti v dobi. — Programi so to, ki imajo nalogo, dvigniti produkcijo do skrajne množnosti, neoziraje se na delovni čas in ob skromnih mezdah, kar pomeni okrepitev kapitalističnega gospodarstva, ki se redi od dela. Ti gospodarski programi imajo pa še eno nalogo. Mednarodne razmere so postajale bolj in bolj zapletene. Voja je postala neizogibna. Države so se morale zaradi tega oboroževati, prebitek intenzivnega dela pa so porabile za pripravo na vojno, za mrtve investicije (naložbe).

Za to so bili gospodarski programi potrebni in morali so se izvajati z vso intenzivnostjo.

V tesni zvezi s temi programi je nastajalo tudi prenaporno delo, izkoriščanje delovne sile do meje, ki škoduje narodnemu zdravju sedanje in bodoče generacije. Zakaj vsako prenaporno delo je morilec narodov, zlasti, če tudi socialne razmere niso dobre.

V teh gospodarskih programih se izvaja pravzaprav tudi načelo raznih bitk, zitne bitke itd.

Vse to izvajanje gospodarskih letk, združeno s proslavo urnih in spretnih junakov dela, ima namen vzbujati med delavstvom tekmovalnost v opravljanem delu neglede na to, ali je potrebno, komu koristi in če ne škoduje delavcu, ki v taki tekmi lahko prehitro iztroši vse svoje delovne sile v petih ali desetih letih, namesto, da bi delal trideset let. Tekma škoduje tudi zdravju. Saj vsi vemo, kako je z izčrpanim delavcem. Vse ostalo življenje hira izčrpani delavec in nima nič od življenja, čeprav je prej dal zadnjo silo, zadnji čut v službo delu. Če ni telesno več zdrav, če je fizično ali duhovno oslabil, se vlač kot senca po svetu in je v nadlego sebi in drugim, ker je podoben otroku, ki je zaradi oslabelosti izgubil takorekoč življenje.

Nešteto dokazov navajajo zdravstveni in tehnični strokovnjaki iz mehanizirane industrije in težkega dolgega dela v gospodarstvu za to.

Kakšno je naše stališče v teh vprašanjih?

Socialisti smo vedno trdili, da, kdor dela, naj je; kdor pa ne dela, naj tudi ne je. Delo je potrebno, da se z njim preživljamo. Rekli smo dalje in smo še vedno tega mnenja, da naj izobrazba, spretnost, tehnizacija produkcije služijo človeštvu, to je, znanje in tehnika naj človeku olajša delo in življenje. Statistično je dokazano, da bi ljudje lahko zadovoljno živeli na svetu, če bi vsak delal za ohranitev svojega življenja dve uri na dan. Delo bi moralo pribavljati življenjske potrebe. Da je mnogo resnice v tem, potrjuje tudi zločinska gospodarska politika, ki omejuje potrebno produkcijo življenjskih potrebščin ali produkte sežiga in potaplja v morju. Nezaposlenost nastaja v glavnem torej zaradi neracionalne porabe delovnih sil, predolgega delovnega časa in prevelikega izkoriščanja delovne sile. Nekateri garajo do onemoglosti, drugi pa nimajo dela.

Tako smo kratko označili svoje stališče napram silni propagandi, ki trdi, da je intenzivnost dela po uvodoma navedenem načinu edina rešitev iz gospodarske in socialne propasti, ki grozi.

„Orožarna demokracije“

Govor Roosevelta ob priliki predložitve proračuna za leto 1941-42 v znesku 17.5 milijard dolarjev

Dne 8. januarja je bil predložen kongresu v Washingtonu državni proračun za leto 1941-42, ki predvideva 17.5 milijard dolarjev izdatkov. V proračunu je določeno 11 milijard dolarjev za oborožitev, tako da bo znašala skupna vsota za oboroževanje v letih 1940, 1941 in 1942 28 milijard dolarjev (okroglo 1 bilijon 680 milijard dinarjev).

V zvezi s predložitvijo proračuna je imel Roosevelt nagovor, v katerem je dejal:

»Vlada je izdelala načrt za popolno obrambo demokracije. Položaj na svetu zahteva, da si Zedinjene države zgrade tako močno orožje na kopnem, na morju in v zraku, da bodo lahko obvladale vsak položaj. Razen tega pa morajo postati Zedinjene države oro-

žarna demokracije, iz katere morajo dobiti orožje vsi tisti narodi, ki se sedaj bore proti napadalcem. Oboroženi program Zedinjenih držav določa najmodernejšo opremo za najmodernejšo mehanizirano armado, ki bo štela prihodnje leto poldrug milijon vojakov in skoraj dvakrat tako veliko posadko vojnih ladij, kot sedaj. Razen opreme za mostvo je v načrtu gradnja največje vojne mornarice na svetu in novega silno močnega zračnega brodograjskega, tankov, topov in strojnic ter drugega orožja, pa tudi trgovskih ladij. Tako oboroženi bomo varni nazven, pa tudi proti vsem razdiralnim silam v notranjosti.

Vse to ogromno delo, ki bo zahtevalo napora vseh naših sil, pa bomo morali izvršiti v okviru načela »New Deal«, t. j. ob respektiranju vseh delav-

skih socialnih pridobitev. Dobički industrije ne bodo smeli preseči dovoljne mere, zlasti ne na škodo socialnemu položaju delovnih slojev.

Za potrebe narodne obrambe bo delalo 125 novih industrijskih podjetij, ki se že grade. V 6 mesecih je bilo oddanih naročil za 10 milijard dolarjev. Proizvodnja ameriške vojne industrije zelo hitro narašča.

Vlada bo skrbela za obstoj farmarjev, ki so zgubili inozemska tržišča in ne vedo, kam z bombažem, žitom in tobakom.

Ko bo pa tej vojni sledil mir, upam, da bo to mir dobrega prijateljstva med vsemi sosedi. Tedaj bo tudi postala možna popolna razorožitev in zgraditev sveta na novi gospodarski podlagi.

Boji za Tobruk

Utrjeno pristanišče je angleška armada obkolila.

Reuter. Angleška ofenziva v Libiji se nadaljuje. Po zavzetju Bardije so angleške motorizirane enote in pehota krenile proti Tobruku, ki leži okrog 100 km zapadno od Bardije, na obali Sredozemskega morja.

Poslednja poročila javljajo, da je angleška armada na svojem prodiranju Tobruk že obkolila in da se italijanska posadka v mestu, ki šteje okrog 30.000 mož, najbrž ne bo mogla več umakniti. Položaj italijanske posadke v Tobruku je sedaj enak položaju, v kakršnem je bila italijanska armada v Bardiji.

Kdaj bo začel napad na mesto in kako bo potekel, seveda ni mogoče v naprej prorokovati.

Preskrbovanje angleške armade z živili, vodo in municijo je zagotovljeno. Angleška armada uporablja ceste, ki so jo zgradili Italijani vzdolž obale in skozi zapadno puščavo do Sidi el Baranija. Angleške čete operirajo sedaj okrog 300 km od svojih prvotnih oporišč. — Kakor v prejšnjih bojih, sodelujejo tudi pri nadaljevanju ofenzive: suhozemna armada, letalstvo in vojna mornarica. Vojna v Libiji je svojevrstna, ker se vodi pravzaprav samo v obalnem pasu, največ okrog 50 km v globino dežele, kajti vse, kar leži južno od tega pasu, je hribovita puščava, ki je neprehodna za vsako vojsko.

O tej rešitvi imamo nekoliko drugačno mnenje. Danes so razne letke vročni pojav. Izvajajo se po teh programih nerentabilna dela, oboroževanje in drugačno velika strateško važna dela. Zaposleni so domala vsi ljudje. Ali, če nam je jasno, da bi za preživljanje človeštva zadoščali dve uri dela na dan, tedaj nam mora biti jasno, da to intenzivno delo ni potrebno in da bo potem, ko bo to delo opravljeno, ker ne pri naša realnih sadov, nastopila kriza nezaposlenosti, ki se z dosedanjo niti primerjati ne da. Ob taki relativni produkcijski intenzivnosti (navidezno povečanje proizvodnje) mora nastati nepremostljiva kriza v gospodarstvu in socialnih razmerah, s katerimi današnja propaganda ne računa.

Program za bodočnost mora biti dru-

Zavzetje letališča Gazale.

Angleško vojno poročilo javlja, da so angleške čete dospele do kraja, ki leži že 60 km zapadno od Tobruka. Ves dan so bila v akciji letala, ki so razen Tobruka in Bengazija bombardirala še štiri druga letališča. Na dveh letališčih so bila uničena 3 letala in eno poškodovano, na letališču v Benini pa je bilo v času napada 100 italijanskih letal, med katerimi so bombe napravile ogromno škodo. Na letališču Gazali je bilo uničenih 35 letal.

V nedeljo, dne 5. januarja je bilo sestreljenih 19 italijanskih letal.

V pristanišču Benghazi so se štiri velike ladje, zadele v polno, potopile.

Boji v vzhodni Afriki

Angleško vojno poročilo: V vzhodni Afriki so angleške čete zavzele neko italijansko postojanko pri Kassali. V Eritreji je bilo bombardirano italijansko pristanišče Massala, ki je oporišče italijanskih podmornic in pa ondotna elektrarna.

Abesinci napadli italijansko posadko v kraju Guba

Angleško vojno poročilo: Abesinci so napadli italijansko posadko v kraju Guba, ki leži 30 km oddaljen od sudanske meje v notranjosti Abesinije. Abesinci so kraj zavzeli in sedaj zasledujejo italijansko posadko, ki se umika.

gačen. — Intenzivnost (povečanje) v pravcu, ki ga danes naglašajo, je proti razumu. Deliti se mora produktivno (ustvarjajoče) delo, skrajšati delovni čas, olajšati delo zaradi tehnizacije (vpeljave strojev) proizvodnje. Če imamo stroje, potem morajo ti služiti olajšanju dela in skrajšanju delovnega časa. Kapitalisti sicer trdijo, da je treba produkcijo povečati in da krajši delovni čas uničuje gospodarstvo. Ali to so le fikcije, kakor smo povedali zgoraj.

Nova doba, novi čas pa zahteva moderno pojmovanje gospodarstva. In to moderno pojmovanje logično predvideva gospodarski socialni red za vse, za človeško družbo. In tudi za tako razumno delo in delovanje je potreben — pаметen načrt ali program.

Italijani o bojih pri Tobruku

Italijansko vojno poročilo javlja, da so vrše pri Tobruku topniški boji.

Italijanska letala so torpedirala nek angleški rušilec pri Sollumu in razpršila več sovražnih čet, ki so bile na pohodu.

Italijani potopili podmornico.

Italijansko vojno poročilo: Dne 8. t. m. v Libiji nobenih posebnih dogodkov. Italijanska letala so uničila več angleških oklopnih avtomobilov. V vzhodni Afriki nič posebnega. Angleška letala so metala bombe na Neapel in Palermo v noči na 9. januar. V Neaplju so bombe padle v morje. Ena bolničarska ladja, 15 poslopij in 1 cerkev je bila zadeta. 5 ljudi je bilo ubitih, 30 ranjenih. V Palermu ni večje škode, niti žrtev.

Na Jadranu je neka italijanska torpedovka potopila neko sovražno podmornico.

Napadi na Anglijo in Nemčijo

Slabo vreme ovira letalske podvige.

Angleško vojno poročilo javlja, da so angleška letala v noči na 9. t. m. napadla in bombardirala pristanišči Emden in Wilhelmshafen v severni Nemčiji ter otok Borkum, na katerem se nahajajo tvornice letal, letališče in vojašnice. Vsa letala so se vrnila.

Podmorniška vojna

Angleška podmornica »Tuna« je s strelji poškodovala nemško podmornico in eno ladjo, ki je prišla podmornici na pomoč, potopila.

Podmornica Svobodne Francije, »Nabau«, je bila potopljena, takisto tudi angleška podmornica »Regulus«.

Nemška vojna letala v akciji

Nemško vojno poročilo: Kljub slabemu vremenu so nemška letala dne 8. t. m. napadla z baloni zaščiteni tovarni motorjev v Coventryju in jo dvakrat zadela. 480 km od Donegalskega zaliva je bila z bombo težko poškodovana neka 10.000 tonska angleška ladja. Napadi angleških letal na več krajev v Nemčiji so povzročili neznatno škodo v enem samem kraju; v neki industrijski tovarni je bilo 11 ubitih ter 14 ranjenih.

Angleška obramba na domačem otoku je oslabilena, piše italijansko časopisje v zvezi z vestjo o doletu tisoč nemških letal v Italijo.

Nemške čete ne bodo vkorakale v Bolgarijo

(Ass. Pr.) Ministrski predsednik dr. Filov se je s svojega zdravljenja v Nemčiji vrnil v Sofijo. V vladnih krogih v Sofiji se ponovno naglašja, da potovanje dr. Filova ni bilo političnega značaja in da se sploh ni sestal z nobeno osebnostjo nemške vlade. Glasovi o vkorakanju nemških čet v Bolgarijo so brez vsake podlage in tudi vse druge senzacionalne napovedi niso niti malo resne.

Notranji minister Gabrovski je izjavil, da bodo izdani zelo ostri ukrepi proti razširjevalcem vznemirljivih vesti. V svrhu pomirjenja ljudstva, ki je nastalo zaradi agitacije neodgovornih elementov, bodo člani vlade imeli v 30

mestih shode, na katerih bodo pojasnili ljudstvu politiko vlade.

Te vesti kažejo pač najbolje razpoloženje bolgarskega naroda, ki je odločno za mir.

Nekateri listi trdijo, da vpliva na zadržanje Bolgarije zlasti Sovjetska Rusija, ki da smatra Bolgarijo za svoje interesno področje in hoče, da vlada na tem področju mir ter da se ne vmešava v tuje sile. Toda to so samo domneve. Vlada v Moskvi ni ničesar izjavila in ni izključeno, da bi te vesti tujih listov zankala, kot doslej že marsikaj, kar se je pisalo o namerah SSSR ali pa o njenih odnošjih do Nemčije in Italije.

Boli v Albaniji

Izvidnice in letala v akciji.

Grško vojno poročilo pravi, da so dne 8. t. m. grška letala bombardirala razne kraje v italijanskem zaledju in sestrelila 3 italijanska letala. Na fronti so spopadi krajevnega značaja, ker slabo vreme ovira operacije večjega obsega. Ujetih pa je bilo 300 italijanskih vojakov, zaplenjeni možnarji in avtomat. strelna orožja ter mnogo vojnega materiala.

Italijanska letala so napadla Solun.

Italijansko vojno poročilo: Dne 8. t. m. delovanje izvidnic na vsem alban-skem bojišču. Letalske skupine so uspešno bombardirale grške postojanke in ozadje ter mesto Solun. Z bombami so bili zadeti grški topovi in mostovi v ozadju fronte.

Nemčija in Italija eno

Sklep italijanskega ministrskega sveta.

Dne 7. t. m. se je sestal italijanski ministrski svet, ki je sklenil, da bo proletarska in fašistična Italija nadaljevala vojno z nezmanjšano silo in vsemi sredstvi, ki jih ima na razpolago, do končne zmage nad smrtnim sovražnikom in to roko v roki z Nemčijo.

Nemški armadni zbor v Italiji

(Stefani.) V Italijo je doletelo 1000 nemških letal in razen tega je bil tja prepeljan cel nemški armadni zbor. — Kam bodo poslana ta letala in nemško vojaštvo, se še ne ve. Ako bodo vojaki poslani v Afriko, potem gre za speci-

jalne čete, ki morajo biti temu primer-no opremljene in za življenje pod žgočim soncem primerno trenirane. »Völkischer Beobachter« piše, da prihod nemških čet v Italijo pomeni, da je Nemčija zainteresirana na porazu skupnega sovražnika tudi na Sredozemlju, kjer je Anglija postala močna in jo je zato treba od tam odstraniti. Mogoče je torej, da bodo nemške čete poslane tudi v Albanijo, dasi zaenkrat Nemčija ni v vojni z Grško. — Toda vprašanje vojne napovedi je vedno zadeva samo par ur.

6 brezmesnih dni je vpeljan v Grčiji. Doslej jih je bilo pet. Vsa živina gre pač za vojsko.

Za otroke v nezasedeni Franciji je poslal »Rdeči križ« v Zedinjenih državah več parnikov živil, ki bodo razdeljena pod nadzorstvom ameriškega »Rdečega križa«. Za prevoz po morju je dala dovoljenje angleška vlada po predhodnem dogovoru z Rooseveltom.

Ena francoska podmornica in ena ladja, ki je spremljala podmornico iz Casablance v Afriki v Dakar, sta bili potopljena od neznane podmornice. Angleži javljajo, da v tistem času ni bilo daleč naokrog nobene angleške podmornice.

Od celokupnega nemškega izvoza je šlo v Jugoslavijo v preteklem letu 15,4 odstotka. Stanične volne (umetne volne) je bilo uvožene v Jugoslavijo 517.000 kg.

Poveljnik Bardije, italijanski general Bergonzoli je kratko pred predajo Bardije pobegnil neznanokam. Tudi italijanski general An-

tonelli, poveljnik I. divizije črnih sracij, je skušal pobegniti, pa so ga Angleži zajeli. (Reuter).

Nad 7 milijonov jajc bo Kanada v kratkem poslala v Anglijo.

Irska za svojo obrambo. Po Reuterjevem poročilu je irska vlada odredila, da se morajo s 1. februarjem odstraniti na cestah vsa kazala, ki označujejo imena mest ter smeri. Odstranjeni morajo biti tudi vsi znaki, bi utegnili služiti za orientacijo.

Poljski maršal Rydz Smigly je bil interniran v Romuniji, odkoder pa je sedaj pobegnil in prišel v Carigrad. Ubežnika so iskali po vsej Romuniji in so pri tem sodelovale tudi nemške vojaške oblasti ter Gestapo, vendar brez uspeha.

170.000 zdravnikov skrbi za zdravstvene razmere v SSSR. Letos se je vpisalo na medicinske fakultete 25.300 novih medicincev.

Lupine od kokosovih orehrov so priznane najboljšo sredstvo za dihalnike plinskih mask.

Doma in po svetu

Priznanje. Na zasedanju plenuma »Delavske zbornice« v Zagrebu, ki je v rokah HRSa, je govoril duševni voditelj HRSovega gibanja, g. Pečnik, ki je med drugim rekel to-le: »Pred vojno so obstajale samo socialno demokratične strokovne organizacije. Priznati je treba, da delavstvo tudi pri nas še dandanes uživa sadove boja, ki so ga vodile te organizacije. Ker pa so bile te organizacije brez konkurence, so se izpridile. Zato je na Hrvatskem prišlo do ustanovitve nacionalnih delavskih organizacij.« — Za g. Pečnikom se je oglasil k besedi še nek drug delegat, ki je zahteval, da se na Hrvatskem ne dovoli delovanje nobeni drugi organizaciji, razen HRSu. Torej je zahteval totalitarnost »brez konkurence«. Kakor vidimo, g. Pečnik tega delegata ni mogel prepričati s svojim govorom, da je »konkurenca«, pravilno svoboda organiziranja, tudi v delavskem pokretu potrebna. Socialni demokrati smo vedno zastopali to stališče in ga zastopamo še danes.

Znamenje časa. Vsako leto za pravoslavni Božič so beograjski listi prinašali celo kopico političnih člankov izpod peresa vseh količaj vidnejših politikov v naši državi. Letos pa n. pr. v »Politiki« ni bilo niti enega političnega sestavka, niti od kakšnega politika vladine večine, niti ne od kakšnega opozicijskega. Prav isto velja za ostale prestolniške liste. Ta pojav je gotovo zabeležbe vreden.

Po demokraciji diši zadnje čase v »Sloven-cu«. Gospodje znajo vedno ob pravem času vjeti veter v svoja jadra. Tako je delal ta list vedno, odkar obstoja; posebno značilna za njegovo zadržanje pa so zadnja desetletja.

Petpeti bo treba. »Slovenski dom« z dne 8. t. m. piše o uvedbi krušnih nakaznic in pravi: »Težave se bodo pokazale sedaj pred prehodom iz svobodne trgovine v nov položaj, dokler se ves aparat ne spravi v tek. Zaradi tega bodo morali ljudje nekoliko potpeti.« Mnenja smo, da je »Slovenski dom« preveč črnogled. O kakšnih težavah tudi v prehodni dobi ne more biti govora, ko pa je krušne moke, mešane s koruzno, več kot dovolj na razpolago. To ni bilo enkrat, ampak večkrat povdarjeno.

Krušna moka se je podražila od din 5 na din 5,50 za kg, otrobi od din 2,50 na din 2,75, bela moka pa stane 850 din za 100 kg.

Samo 10 vagonov bele moke smejo namletiti mlini v Sloveniji mesečno, po odredbi banja, za potrebe bolnikov in bolnišnic.

Cena jedilnemu olju je maksimirana. V Beogradu znaša din 22,50, v Pančevu pa din 21 za liter. Približno enaka je cena olju v vseh ostalih krajih v državi.

Omejitve potniškega prometa na železnicah. Državne železnice bodo z veljavnostjo za nedoločen čas ustavile celo vrsto vlakov.

Skoro 4 milijone dinarjev znaša proračun ljubljanske Delavske zbornice napram 2,2 milijona dinarjev v prejšnjih letih, ko je bila v zbornici na krmilo izvoljena uprava. Proračun Delavske zbornice v Zagrebu pa znaša celo 6 milijonov dinarjev.

1.300 rudarjev v rudniku »Monte Promina« pri Šibeniku je dne 3. t. m. stopilo v gibanje. »Hrvatski dnevnik« javlja, da je to gibanje nezakonito, ker ogroža našo morsk plovo, ki je navezana na premog družbe »Monte Promina«. Večine delavcev je začeljena v HRSu.

Celo vrsto dijakov so izključili iz HSS v Šibeniku.

Za 17 obletnico Leninove smrti, ki bo dne 21. t. m., pripravljajo v Moskvi in po vsej SSSR velike svečanosti, predavanja, razstave itd. (Tass.)

Sestanek Stalina in Crippsa. Ameriški listi poročajo, da je po sestanku sovjetskega veleposlanika Majskega z angleškim zunanjim ministrom Edenom poklical Stalin k sebi angleškega veleposlanika v Moskvi, Strafforda Crippsa. (CBD.)

SSSR ni odpoklicala svojega poslanika v Bukarešti, tako izjavlja Tass spričo vesti, ki so se razširile v tujem tisku.

Ameriška armada vežba oddelek padalcev, ki bo štel 4000 mož.

Prevrat v Paragvaju je po poročilu United Press odkrila paragvajska vlada in ga udušila.

Nesreče tovornih ladij na Jadranu. Pri Morteru je neka vojna ladja našla in rešila neko manjšo ladjo, katero je poškodovale nek tuj parobrod. Ladja je prevažala nek avtomobil in drugo robo, ki je s krova padla v vodo. — Pri Zadru pa se je potopil motorni brod »Nevidja-le«, ki je vozil precejšnjo količino surovih kož v Zader. — Pri Cavtatu je morje naplavilo 12 rešilnih čolnov, mnogo rešilnih pasov in drugih predmetov neke tuje ladje, ki je najbrž postala žrtev torpediranja. — Grki so javili 29. decembra, da so potopili tri italijanske prevozne ladje s skupno 30.000 tonami.

Muslimani so te dni proslavili svoj veliki praznik Kurban Bajram. Ta praznik je v spomin žrtve proroka Ibrahima (Abrahama), ki je hotel žrtvovati Bogu svojega sina Ismaila (Isaka), pa mu je Bog v zadnjem trenutku razodel svojo voljo, da ne želi žrtve človeka, s tem, da mu je pokazal jagnje v gorečem grmu, ki ga je nato Abraham položil kot »pravno daritev« na oltar. Kakor vidimo, je sveto pismo stare zaveze v mnogočem skupna verska knjižica i katolikom, i židom i muslimanom. To tudi potrjuje, da so vse vere nastale na vzhodu in da imajo takorekoč skupen koren.

Bivši učitelj — vlomilec. V Osijeku so oblasti prijeti odpuščenega učitelja Tugomila Knoppa, ki je v šestih mesecih izvršil veliko vlomov in pri tem odnesel najmanj din 50.000.

Romunski vojniki bežijo v Bolgarijo. Madžarski radio je objavil, da je več romunskih vojakov zbežalo čez mejo v Bolgarijo.

Poplave v Bolgariji so zopet prekinile železniško zvezo s Turčijo in ostalo Evropo.

Omejitve obrestovanja industrijskih vrednostnih papirjev. Italijanska vlada je objavila uredbu, s katero se prepoveduje izplačevati delničarjem industrijskih podjetij več kot 7 odstotkov obresti od vloženega kapitala. — S tem hoče vlada doseči, da bo na borzih nehala povpraševanje za industrijskimi delnicami, ker to nalaganje ne bo več rentabilno in upa, da se bodo borzjanci zopet začeli brigati za državne papirje, ki so jih sedaj docela zanemarili. Posledica tega je padanje tečajev državnih papirjev.

»Delavska Politika« ne dobiva nobenih subvencij, zato poravnaj naročnino takoj!

A. M. de Jong:

Čuden cerkovnik

„OTROŠKA LETA MEREYNTJEJA GEYSENA“

»Saj se sramujem, Marija ... sramujem se, da sem tako dolgo izostal pri tebi ... Ali si zelo huda name, Marija?«

»Divja sem nate!« je rekla pri tem pa se je smejala in oči so se ji svetile.

»Jaz«, je vzkliknil Flirefleter, med tem ko jo je z obema rokama objel in pritisnil na svoje prsi, »jaz sem ves nor na tebe ...«

Mereyntje je šel z Neleko v kolnico. Koza je veselo meketala, ko je začula drobeče stopinje male deklice, čim pa je zaslišala odmev Mereyntjejevih tujih korakov na tlaku pred hlevom, se je poskušala strgati z verige, na katero je bila priklenjena in se je s svojimi zakrivljenimi rogovmi zaletavati v pobeljeno leseno steno. V kolnici je ropotalo, da je Mereyntje boječe obstal v bližini vrat. Neleka je lepo prigovarjala neumni razhuden živali, nakar je ta obrnila svojo smešno glavo v smeri, odkoder je prihajal Nelekin glasek in začela zopet veselo in pomirjeno meketati. Toda Mereyntje se je kljub temu v velikem loku izognil smrdljivemu kozjemu hlevu in se podal k ogradi, za katero je imela Neleka svojo hišico za lutke.

»Tu je«, je rekla deklica ponosno in odprla mala vrata.

Stala sta pred svinjakom, ki je bil snažno pobeljen in s par močnimi deskami pritrjen na surovo ob-

[21]

tesanih hlodih. Mali se je v poltemnem prostoru razočaran ozrl okrog sebe in rekel, neprijazno, toda odkrito:

»To je vendar svinjak.«

Neleka ni bila zaradi te pripombe prav nič huda. Smeje je odprla vratica, skozi katera je poprej nekoč prilomastil kruleči četverozonec, kadar so ga izpustili v pregrajeni prostor pred svinjakom. Sedaj se je razlila zlata svetloba po stanovanju lutk, čudovita luč, ki je razsvetlila v svinjaku razmeščene predmete od spodaj navzgor in jim dala poseben sijaj. Mereyntje je šele sedaj mogel bolje videti, v kakšen krasen prostor ga je pripeljala njegova dobra zvezda. Na opažnih deskah so bili skrbno razvrščeni neverjetni zakladi: razbita posoda, vrčki, kelhasti kozarci, katerim so manjkali koščki podstavkov, razbiti pladnji, poslikani z ljubkimi cveticami; celo neporaben mlinček za kavo je bil tu, s povešenim, pa vendar zlato rumeno se svetlikajočim pokrovom pod upognjenim vitlom, čigar izgubljeni ročaj na koncu je sijajno nadomestila sukančeva tuljava. Krasne pestre črepinje so bile položene na rdče in modro poprskanih krpicah katuna, kot kakšne dragocene vaze in drobnjav; z raznih desk so visele rdče in beleproge zavese, zakrivajoč redke in dragocene predmete pred žarko svetlobo. Neleka je potegnila na vrvici nanizane zavese, eno za drugo, narazen in sedaj je opazil Mereyntje debelo črepinjo nekega kolinskega lončka z neko peterolisto, modro cvetlico v sredini in nepoškodovanim ročajem na zgornjem delu; tam zopet je ležal kos kristalnega stekla, na čigar mehko zapkroženem odbitem robu se je lomila svetloba v mavričnih barvah. Pol svetilkega cilindra je bilo postavljene s trebušastim delom navzgor, podobno čudovitemu peharju iz pravičnejše dežele; o-

krog in okrog razmeščene so ležale male, kovinate, s plutovino podložene dušice nočne lučke, z očrnelimi luknjicami v sredi, kar je napravilo svetloprozoren pehar še posebno lep, vreden, da si ga človek ogleda. V kotu sta spali dve lutki, ležali sta mirno na hrbtu in ena je gledala s svojimi črnimi, civebastimi očmi v leseni glavi naravnost v streho kolnice nad seboj. Druga pa je spala z zaprtimi očmi, in tam kjer je nehal njen motni porcelanast obraz, je bilo videti njene prave lase.

Neleka je vzela lutko, ki je predstavljala kos nje-nega bogastva, iz zibelke in jo posadila; v tem hipu sta dve jasni svetli očki pogledali iz nežnega, ljubkega obraza Mereyntjeja.

Začuden je stopil korak nazaj. Neleka, ki je uživala spricho njegove osuplosti, se je smehljala; pestujoč lutko, jo je polagoma nagnila čisto nazaj; sedaj je opazil Mereyntje, kako sta se ji počasi zaklopili očki, dokler niso trepalnice iz pravih las ležale v dveh malih, lepih jamicah, nad okroglimi, kot cvet nežnimi ličici.

»Sedaj zopet spi«, je rekla Neleka in naskrivaj opazovala Mereyntjeja, da bi se prepričala, ali je to čudo napravilo nanj dovolj globok vtis. Ni se mogla pritoževati, stal je pred njo brez besede, usta napol odprta in s svojimi velikimi očmi strme opazoval začarano lutko, ki je mogla odpreti in zapreti svoje očke ... Redkokdaj je bila Neleka tako zelo zadovoljna, kot sedaj. Z eno samo koketno kretnjo je posadila svojo lutko zopet pokonci. Majhen ropot ... in velike, svetlikajoče oči so zopet zrle v Mereyntjeja. Nazadnje je vendarle prišel k sebi, da je mogel dati izraza svojemu brezmejnemu začudenju.

Iz naših krajev

POVERJENIKE CANKARJEVE DRŽBE

obveščamo, da je letošnji koledar »Cankarjeve družbe« že pošel. Ako ima kateri poverjenik še kaj koledarja na razpolago, naj ga takoj pošlje v Ljubljano, na naslov »Cankarjeva družba«, Miklošičeva cesta 22. Družba sprejema namreč še vedno nova naročila za koledar, pa naročnikom žal ne more ustreči.

CELJE

Izpostava Delavske zbornice v Celju je dne 4. januarja t. l. naslovila na upravo »Delavske Politike« in »Delavca« ta-le dopis: »Od Delavske zbornice v Ljubljani smo prejeli dopis, 2985/1-1940-3 z dne 3. januarja 1941, da je za razpustitev organizacij Ujedinjenega radniškega sindikalnega saveza razpuščena tudi Strojkovna komisija za Slovenijo kot oblastni odbor imenovanega saveza. Z razpustom preneha najemno razmerje z Delavsko zbornico in se prekine tudi podnajemno razmerje med Strojkovno komisijo in priključnimi organizacijami, ki so imele od nje v podnajemne prostore v hiši Delavske zbornice v Celju. O tem se obvešča društvo »Vzajemnost«, uprava »Delavske Politike« in upravo »Delavca«. — Josip Arnsčak, l. r.«

Delavci, ki so delali na občini, so vsled prehude zime bili poslani na dopust. Ker pa ti siromaki nimajo nobenih sredstev za preživljanje svojih družin, jim občina daje tedensko predujem v znesku din 100 do 150, kateri se jim bode na to pri prihodnjem delu odtegnil. Nimamo nič proti temu, ako se jim ta predujem odtegne, ali zakaj se jih je poslalo na dopust, ker je dovolj dela s kidanjem snega po ulicah? Zadnjič se je napravil sklep, da bo občina iz lastnih sredstev čistila hodnik za pešce proti Gaberju. Ta hodnik je v takem stanju, da je obupno. Ali bi se ne moglo delavcev zaposliti pri čiščenju tega hodnika? In koliko je še pa drugega javnega dela, ki bi prišel v poštev, da se te delavce zaposli?

HRASTNIK

Tovarniška kuhinja za slabo razvite mladoljetne delavce v steklarni. V zadevi fizično slabo razvitih mladoljetnih delavcev v steklarni, se je ravnanje izjavilo, da bo podjetje upeljalo v tovarni kuhinjo, v kateri bodo ti slabo razviti, kakor tudi vsi oni, ki so daleč doma, dobili za ta denar, katerega dajejo sedaj za šabeso, guljaž ali pa mleko. To bo seveda tudi po našem mnenju veliko boljše za prizadete. Ta akcija pa bo dosegla svoj namen le tedaj, ako se ne bo gledalo v tej kuhinji na dobiček.

ZAGORJE OB SAVI

Tudi pri nas imamo svoje ljube skrbi zaradi vsekdanežnega kruha. Moke primanjkuje, kar jo pa je na razpolago, je takozvana sremska moka, ki je včasih ni nihče kupil, ker je za peko kruha pretežka. Gospodinjje pravijo, da se za peko kruha porabi več moke, kot pa potem tehta kruh, ki je spečen iz te moke.

SEVNICA OB SAVI

Podjetje »Jugotania« je delavstvu naklonilo božičnico v višini petdnevnega zaslužka. Delavstvo se za to pozornost od strani podjetja zahvaljuje podjetju in zlasti njegovemu ravnatelju g. Rey. — Delavstvo je poslalo tovarni čistitke ob priliki 15 letnice obstoja podjetja in pri tej priliki izrazilo svoje prepričanje, da bo tudi v bodoče uspešno regulirati delovne odnose, kot doslej, v obojestransko zadovoljnost.

PTUJ

Ali ni premalo? Te dni smo čitali, da se išče mehaničarskega mojstra (motorista) proti dnevnemu nagradni din 36. Za ta denar bo težko dobiti kvalificiranega delavca-specialista.

JESENICE

Zvočni kino Radio predvaja v soboto in nedeljo ob 8. uri zv. (v nedeljo tudi ob 3. uri popoldne) vefilmi »MALA LJUBEZEN VELIKEGA KNEZA«. V gl. vlogi Gustav Fröhlich in Jenny Jugo. Med dodatki vojni tednik in domači kulturni film. Sledijo »Donski kozaki«.

Slovo od zemelj in rogljičkov

Ko mi je te dni gospodinja prinesla zajtrk, mi je za dobro jutro povedala, da je pek sporečil, da zemelj ne bo več, ker je bele moke končnoveljavno zmanjkalo; kakšen obraz sem napravil in z menoj še marsikateri drugi, ki je to jutro zaznal za enako novico, pa je bil važen tako kot jaz, prigriznil h kavi, za zajtrk, po eno zemljo.

To je sedaj že drugo, če ne tretje razočaranje z zemljami, ki smo ga žemlječedi doživeli v slabem poldrugem letu, odkar je udarila vojna v zalogo naše moke; da se je razpršila na vse vetrove, širom evropskega kontinenta. — Najprvo smo lani imeli priliko občudovati spretnost naših pekov, ki so znali napraviti iz nekdajne spodobno velike žemlje za petdeset par, pravo »kajzerico«, seveda le po obliki, brez primesi mleka in masla.

Toda takrat sem — odkrito povedano — pojelel za zajtrk še po dve žemlji, vsaj pa po eno žemljo in en rogljiček.

Ko je par mesecev potem, proti jeseni, odpovedala spretnost pekov, da bi mogli peči čisto miniaturne žemljice in jim vdihniti dušo, s katero so se nekoč tako zelo ponasale velike žemlje, me je zadela druga nemila novica: žemlje so se podražile od petdeset par na en dinar komad. Za par tednov so dobile zopet nekoliko večjo obliko, da jih je bilo mogoče razlikovati od nekdajnih »kajzeric«.

Tedaj smo imeli nko jutro resen pomenek: laž, želodec in mošnjček. Želodec je bil mnenja, da zaradi povišanja cene žemlj, ne more omejiti svojih zahtev. Obrnil se je na mošnjček in mu lepo prigovarjal, najne bo tako škrtav in da peku tisti dinar več, ki ga zahte-

Vedno hujeje pomanjkanje moke. V zadnji številki našega lista smo poročali o pritožbah pekovskih mojstrov, ki ne dobijo na razpolago potrebne moke in se je bati, da bo večina pekarn morala skriti odnosno popolnoma ustaviti obratovanje. Zemlje in drobno pecivo pečejo samo še nekatere pekarnice, dočim večina pekarn izdeluje samo še črn kruh in še tega mnogo manj, kakor pa v normalnih razmerah. Medtem pa je domala v vseh trgovinah zmanjkalo tudi moke, tako da tudi tisti konzumenti, ki so doklej sami pekli kruh doma, morajo kupovati kruh v prodajalnah, ker imajo na razpolago moko samo oni, ki so imeli na razpolago dovolj sredstev, da so si jo nakupili, ko še ni bilo tako velikega pomanjkanja.

Kam je zginila ržena moka? Nekaj časa so si peki v našem mestu pomagali pri peki kruha tudi z rženo moko, iz katere se je moglo peči prav okusen in dobre kruh. Sedaj je tudi ržene moke zmanjkalo.

Za »Prizad« melje v našem mestu Vindišev mlin (bivši Rosenbergov). — Trenutno mu je preodkazano za mletje 80 vagonov žita.

Ne več Banja Luka, temveč Beograd in Sarajevo sta postali privlačni mesti za nakupovanje hiš in varnejše naganje denarja za razne mariborske in druge zaslužne in priznane rodoljube. Zadnji čas je nakupilo več mariborskih odličnikov za milijone dinarjev vredne stavbe v Beogradu in Sarajevu. — Ob ljubljena so nam točnejša poročila o posestnih spremembah med Mariborom, Beogradom in Sarajevom.

Tudi v bodoče ne nameravam kdaj pristopiti k društvu slovenskih odvetniških pripravnikov, tako nam piše koncipient dr. Pestevšek s posebnim dopisom in s pripombo, da to lahko objavimo. — Z istim dopisom nam tudi sporoča, da ni član društva »Vzajemnosti«, ker se mu zdi, da je marksistična ideja skrahirana. To sporočilo nam je gospod dr. Pestevšek poslal z ozirom na neko objavljeno vest v eni izmed zadnjih števil našega lista. Za vsak slučaj nam spravili v arhiv ta njegov dopis, če bi se kdaj pozneje g. dr. Pestevšek pa vendarle odločil in hotel pristopiti h kakemu slovenskemu društvu. Pri »Vzajemnosti« pa bi g. dr. Pestevška seveda itak ne sprejeli v članstvo, zato je tudi odveč, ako povdarja, da ni njen član.

Svečano proslavo sončnega obrata je priredila dne 21. decembra zvečer mariborska mladina »Kulturbunda« v dvorani »Nemškega doma«. »Deutsche Nachrichten« prinašajo tri slike s te slavnosti, ki kažejo, da je bila udeležba mladine zelo velika in je nastopila mladina s telovadnimi točkami v posebnih krojih in s fanfarami. Druga slika iz dvorane kaže celo grmado daril za to mladino ob priliki germanskega praznovanja zimskega sončnega obrata.

Za zimsko pomoč »Kulturbunda« so darovali Mariborčani velike zneske. »Deutsche Nachrichten« poročajo, da je v to svrhu prispevala tudi »Die deutsche Gefolgshaft« tvrdke August Ehrlich, in sicer za SDKB znesek 500, kavarna »Rotovž« tudi din 500 in še razni drugi meščani.

Za volitve obratnih zaupnikov v delavnici držatnih železnic vlada veliko zanimanje. Volitev se bo udeležilo več skupin. Zadnje volitve so se vršile leta 1928, pozneje pa jih ni bilo več. Volitev se bodo lahko udeležili samo stalni delavci in zaradi tega žal ne bo mogoče velikemu številu delavcev, ki še niso stalni, izraziti svoje volje. Ta uredba je pomanjkljiva, ker potrebujejo čisto baš nestalni delavci še mnogo več intervencij, kakor pa stalni in bi bilo želeli, da se tozadevno določilo še pred volitvami popravi in na ta način omogoči vsem zaposlenim delavcem volilna pravica. Ker te pravice uživajo vsi delavci v privatnih podjetjih, bi jih tudi železniškim delavcem morali priznati. Ker še ni razpisa oz. naredbe, kako se naj volitve vršijo, bi bilo želeli, da bi železniška uprava oz. ministr-

MARIBOR

stvo volilni red popravilo tako, da bodo vsi delavci lahko volili svoje zaupnike.

Pri časopisnih poročilih s sodišča je tudi potrebna previdnost. Okrožno sodišče kot tikovno sodišče v Mariboru je namreč izdalo v neki tiskovni pravdi mariborskega zdravnika dr. Ivanjškega proti novinarju I. P. sledečo rešitev: »P. I. priznava, da je pisec inkriminiranega članka, v katerem se popisuje potek glavne razprave v kazenski stvari proti druju Ivanjškeju Josipu, zdravniku v Mariboru, zaradi ponarejanja javnih domačih listin. V tem članku je med drugim tudi navedeno, da je obdolženec kazni sprejel, kar pa ne odgovarja resnici. S tem pa je pisec članka hotel očividno povdariti, da se je obdolženec čutil krivega in da je po končani razpravi proglašeno sodbo in kazni implicite priznal kot pravilno. V tem dejanju utegne torej biti podan sum zgoraj navedenega prestopka, vsled česar je utemeljena rešitev, da se naj I. P. obtoži. — Presoja subjektivne krivde obdolženca pa spada v glavno razpravo. Zoper to rešitev je dopustna pritožba v treh dneh na Apelacijsko sodišče v Ljubljano.«

Tovarna »Metro« na Teznem bo povečala ozir. v novi zgradbi namestita topilniške naprave.

Težka nesreča železniškega delavca. Minuli četrtek popoldne je lokomotiva na tukajšnjem glavnem kolodvoru podrla na tla železniškega delavca Ferdinanda Vrečkota. Kolesa so mu odrezala eno roko, pri padcu pa je dobil tudi na glavi težke poškodbe. Nesrečnega Vrečkota so v nezvestem stanju prepeljali v tukajšnjo splošno bolnišnico.

Težko je poškodoval nek gozdni posestnik v Radvanju 37 letnega delavca Rotmana Ruperta in 48 letnega Petičkoviča Jožeta, ki ju je zalotil pri nabiranju drv. Oba sta nezaposlena delavca ter brez sredstev, zato sta se podala v gozd nabirat suhljad in odpadle veje. Posestnik ju je s puško tako pretepal, da je Rotmanu zlomil roko in poškodoval več reber. Petičkoviču pa je prizadjal hude poškodbe na glavi. Zadeva bo imela gotovo svoj odmev na sodišču, ki bo človekoljubnega posestnika primerno nagradilo za tako postopanje napram revežem, ki sta morda hotela nabrati nekaj kuriva, da bi jim doma ne zmrzovala revna deca.

Roko se je zelo hudo poškodoval v sredo, dne 8. t. m. Frančež Anton, strugar v delavnici državne železnice med delom.

Pogreba vpklojenega šolskega upravitelja Radoslava Knafliča, ki se je vršil minulo sredo na poboškem pokopališču, se je udeležilo veliko pokojnikovih poklicnih tvarišev in znancev ter prijateljev. Ob odprtem grobu sta se od pokojnega poslovila bivši mariborski župan dr. Lipold in učitelj g. Vauda.

Na mesto venca na grobu ge. Korenčanovi, soprogi g. dr. Korenčana, je podaril primarij g. dr. Dermovšek din 150 delavskemu društvu »Detoljub«.

Davčna uprava za mesto Maribor razglašja, da je dospel 1. jan. t. l. v plačilo l. četrletni obrok zgradarine, pridobnine, rentnine, družbenega davka, davka na neoženjene osebe, davka na poslovni promet in vojnice. Skrajni rok za plačilo je 15. februar. Podrobnosti so razvidne iz oglasa na deski davčne uprave.

Zdravniško dežurno službo za nujno pomoč članom in njihovim upravičencim svojem vrši v neodložljivih primerih in v odsotnosti pristojnega rajonskega zdravnika v nedeljo, dne 12. januarja 1941 g. dr. Stopar Ludvik, Studenci, Kralja Petra cesta 39.

Narodno gledališče: Petek, 10. jan.: zaprto. Sobota, 11. jan. ob 20. uri: »Ples v maskah«. Red C. Gostovanje gač. Vere Majdičeve in Zana Francja, prvega tenorja Ljubljanske opere. Nedelja, 12. jan. ob 15. uri: »Habakuk«. Ob 20. uri: »Lepa Vida«.

SEVNICA OB DRAVI

Nova žola. Vendar nam je uspelo, da smo si ogledali kletne prostore. Zatokrat si ogledamo oni del, kjer bo šolska kuhinja. Kuhinja je zelo prostorna, zraven shramba in obednica, kar cela dvorana. Prav začuden smo, da iz takih velikanskih prostorov niso napravili šolske dvorane. Ali se je za to stvar zanimalo šolsko vodstvo? Ako napravimo zbirko, bi z malimi sredstvi ustvarili lepo dvorano. Ako bi bili delavci v gradbenem odboru, bi se na to gotovo ne pozabili. Dvorana bi služila lahko tudi za občinske seje. — Občan.

KRANJ

Zopet oblastno sklicana pogajanja med čevljarškimi mojstri in pomočniki. Za soboto, dne 11. t. m. sklicuje sresko načelstvo na pobudo čevljarških pomočnikov ponovna pogajanja med čevljarškimi mojstri in pomočniki in sicer za ves kranjski srez, ker so enake zahteve predložili mojstrom tudi čevljarški pomočniki tržiskega sodnega okraja. Za torek, dne 14. t. m. so predvidoma določena že druga pogajanja. — Ako ta pogajanja ne uspejo, potem stopijo v mezdno gibanje tudi čevljarški pomočniki iz Tržiča in okolice. Za pogajanja so si pomočniki izvolili iz svojih vrst zastopnike, ki bodo zastopali interese čevljarških pomočnikov in zagovarjali njihove upravičene zahteve.

Koledar »Cankarjeve družbe« dobite pri S. Marnu Alojzu, ki je letos prevzel, poverjenstvo za Kranj. Lahko ga vam preskrbijo tudi sodrugi, pri katerih ste do sedaj običajno dobivali knjige »Cankarjeve družbe«. — Pri S. Marnu lahko dobite koledar ob nedeljah od 9. do 11. ure v »Cankarjevem domu«.

Knjižnica »Vzajemnosti« v »Cankarjevem domu« je do nadaljnjega še vedno odprta in sicer ob nedeljah od 9. do 11. ure. Sodrugi in sodružice, posegajte po dobrih knjigah!

POSLEDNJE VESTI

Siam, Japonska in francoska Indokina.

Med Siamom in francosko Indokino je začela prava vojna, dasi brez vojne napovedi. Siamska letala so te dni bombardirala 6 mest v središču Indokine in 3 na meji. Istočasno so siamske čete vdrele čez mejo in so se Francozi umaknili na utrjene postojanke v notranjosti. Francoska letala so se oddolžila Siamcem z bombardiranjem siamskih mest. Obenem izjavlja guverner Indokine, da se bo francoska vojska znala ubraniti Siamcev. Istočasno se je znova zaostroilo razmerje med Indokino in Japonsko. Japonci pravijo, da so v Indokini nemiri, istočasno pa podpirajo Siamce. — Tass.

Nemško vojno poročilo: V noči na 10. t. m. so nemška letala napadla ozemlje vse Anglije, do severne Škotske, najbolj pa mesta Manchester, London in Liverpool. Angleška letala so napadla zapadno Nemčijo. Toda so naletela na odločen zaporni ogenj. Samo par letal je doseglo cilj in metalo bombe. V Kölnu je bil zadet samostan Betlehem, v Düsseldorfu istotako neka katoliška človekoljubna ustanova. 20 ljudi je mrtvih in več ranjenih. Nemci so z uspehom uporabili zaporne balone.

Angleško vojno poročilo: V noči na 10. t. m. so angleška letala metala bombe v Porurju, zlasti na tovarne umetnega bencina. Mnogo bomb je bilo vrženih na nemška oporišča Brest in Rotterdam. — Nemška letala so povzročila znatno škodo v srednji in zapadni Angliji. — Bombe ki so bile vržene 1., 2. in 3. januarja na Dublin v Irski, so bile nemškega izvora, kot je to nesporno ugotovljeno. — V Libiji se je dne 8. t. m. nadaljevalo bombardiranje luk. — Italijani so pri napadu na Malto izgubili 5 letal. Grki so stalno v ofenzivi, teren ne dovoljuje hitrih premikov.

Grško vojno poročilo: Dne 9. t. m. so bili krajevni spopadi. Vjetih je bilo 200 Italijanov, zaplenjenih 80 strojin in 20 rovovskih možnarjev. Pri Moskopolu je bil odbit močen italijanski napad.

Grki dobe ameriška letala, ali na posodo, ali proti plačilu, gre samo za prevoz. — Izdelovanje letalskih delov na veliko bo prevzel tudi Ford.

Iz Bolgarije. Kralj Boris je sprejel ministrskega predsednika dr. Filova. — Vlada je odobrila kredit 350 milijonov levov za gradnjo bolnišnic in sanatorijev v katerih bo 10.000 postelj. Gradnja bo trajala pet let.

Težave Švedske. Minister za preskrbo je rekel, da je proizvodnja surovega masla nazadovala v preteklem letu od 95.000 na 60.000 ton, žitaric pa se je pridelo 30 odstotkov manj.

Volitve v avtonomna sovjeta v Letonski in Estonski bodo 12. t. m. Kandidirati sme samo komunistična stranka in pa dopuščeni nestrankarski kandidati. V volilnem oklicu se povdarja, da je bilo črtanih 50 milijonov rubljev kmečkih dolgov in da je bilo za kmetijske danih 50 milijonov rubljev posojil. — Tass.

2.000 lesenih hišic je švedska vlada darovala Finski, lejer vlada pomanjkanje stanovanj.

200 novih parnikov, ki jih grade Zedinjene države, bodo, po pisanju ameriškega tiska sodeč, uporabili za prevoz v Anglijo in tudi za prevoz čet.

Trgovinska pogajanja med Japonsko in Holandsko Indijo bodo začela te dni. Tass pravi, da stavi Japonska tudi politične zahteve, zlasti, da zahteva nadzorstvo nad proizvodnjo in da je od Zedinjenih držav odvisno, ali bo Holandska Indija te japonske zahteve mogla zavrniti.

Baden Powell, ustanovitelj skavtov, je bil pokopan z velikimi častmi in ob udeležbi skavtskih deputacij iz vsega sveta v Nairobiu v Keniji (Afriki). Po vojni bo prepeljano njegovo truplo v London.

Večja količina avto-gum tvrdke Michelin je prispela preko Švice v Beograd, toda mnogo premalo za naše potrebe.

Dovolj soli bo sedaj, ker je prispela iz inozemstva. Tudi riža več ne manjka. Sladkorja bo pa več kot dovolj, ker ga bomo še štiristo vagonov uvozili iz Češko-moravskega protektorata, javlja Avala iz Beograda.

IZ ČEŠKE

Veliko Kladno. Vladni komisar znanejša rudarskega mesta Kladno na Češkem je odredil s 1. januarjem ustavitve »Velikega Kladna«, v katerem so združene z občino Kladno, Kročehlavu, Rozdelovu, Ujezd pod Kladnem, Dubi in Drin. Ta velika občina ima okrog 50.000 prebivalcev. Povsod se mestom priključujejo tudi okoliške občine.

Kako vozi sedaj brzovlak iz Praze? Proga med Pražo in Brnom je presekana, ker sega na enem delu nemška država v protektorat Češke in se vozijo potniki v zaprtih vozovih čez nemško ozemlje Vožnja z brzovlakom iz Praze, ki vozi ob 22.08 uri iz Praze in prispe v Brno ob 2.13 uri, traja torej nekaj nad 4 ure.

Praške pešce policija zelo strogo nadzoruje in je zaradi nepravilne hoje samo v mesecu novembru kaznovala 5.763 oseb, ker so napačno šle čez ulico ali vstopale in izstopale iz tramvaja, itd.

Pozor na zločince v tramvajih, pravi debelo tiskan poziv v praških listih, ker je baje te dni neznan storilec med vožnjo ukradel nekateru potniku zimski plašč, a naslednji dan zopet na drugi progi nekemu suknjo. Malo prej so poročali, da je nekdo potnikom v tramvaju rezal čevlje.

Monte Carlo v češkem Brodu. Orožništvo je v češkem Brodu odkrilo v hiši nekega Mazača tajno igralnico, kjer je že dalj časa okrog 60 oseb igralo razne prepovedane igre in izgubljalo zelo visoke zneske. Posebno mnogo je pri teh igrah izgubil nek domači advokat, ki je prišel v finančne težave, da ni mogel več izplačevati svojih klientov, ker je izgubil nad pol milijona kron.

V pariških knjigarnah so po poročilu CBS morali izročiti oblasti vsi protinemški literaturo. Za zaplenitev je bilo predloženih 143 raznih knjig.

Pokojnine železniških delavcev je treba znatno zvišati

V hudi stiski bi bilo prav in potrebno, da bi merodajni činitelji obrnili svojo pozornost preskrbi tistih ljudskih slojev, katerih dohodki so najnižji, s kakšnimi se ni moglo pošteno izhajati niti pred 1. septembrom 1939. Tu se v prvi vrsti nahajajo delavski upokojevalci državnih železnic, ki so sicer skozi vsa desetletja vplačevali članke pripevke v provizijske fondе zato, da bi bili za starost, ako ji ne včakaajo, preskrbljeni. Mnogo je delavcev, ki ne včakaajo pokojnine, čeprav prispevajo za njo, ker preje pomro. Toda vsaj oni, ki dosežejo gotovo službeno dobo, recimo 30 let in starost 60 let, bi naj bili deležni takšne pokojnine, ki bi bila primerna dotedanji plači ali mezdi, ne pa, da je za 40 do 50 odstotkov manjša. Saj so danes prejemki aktivnih delavcev vseh vrst daleč izpod eksistenčnega minimuma. Pokojnine pomožnih delavcev znašajo dandanes 400 do 500 din in le v redkih slučajih malo več, mesečno. — To so edini prejemki celokupnega prometnega oboja, aktivnega kakor upokojenega, ki je brez vsakršnih draginskih doklad, da bi mu bilo treba priznati najmanj stoođstotno draginsko doklado že v normalnem času! Ti ljudje s 400

in 500 dinarji še danes vegetirajo in Res je sicer, da ti upokojevalci, ki ne morejo ostalih kategorij prometnega oboja preveč zavajati za dosedanje draginske doklade. Vendar pa so delavski upokojevalci najbolj udarjeni in so vsled tega potrebni čim najhitreje izdatne pomoči.

Pri vsem tem pa se ne sme pozabiti na to, da se tem upokojevalcem odtrguje prispevke za vsa leta za nazaj, za katera so prispevke že enkrat plačali in to v zlati valuti. Nekateri morajo plačati po 15 do 18 tisoč din in sicer v mesečnih obrokih po 130 do 135 din. — V temi odtegljaji že itak skrajno nizki prejemki še bolj zmanjšani. Oni bodo torej na ta način morali prispevke za pokojnino dvakrat plačati, da bi bo pokojnina mnogo manjša, kot je bila ona miloščina, katero je svojčas južna železnica dajala svojim delavcem, ako so napolnili vsaj 15 let službe in ne da bi jim bilo za to treba kakšen vinar plačati. Da je to resnica, bomo prihodnji objavili primerjavo.

A. B.

Kaj bo z draginskimi dokladi zasebnih nameščencev?

Poravnalno postopanje v sporu zasebnih nameščencev z delodajalci zaradi povišanja plač, katero je vodila banska uprava, je zaključilo brez uspeha. Zasebni nameščenci so predvsem po svoji »Zvezi privatnih nameščencev Jugoslavije« začeli veliko akcijo za določitev povišanja plač vsem nameščencem oz. priznanje draginskih doklad. Posredovala je banska uprava. Dne 11. novembra se je vršila prva poravnalna razprava, ki se je nadaljevala 13. decembra in sedaj zopet 7. januarja. Zastopniki

delodajalcev tudi to pot niso imeli mandata, na kar je zastopnik banske uprave izjavil, da je poravnalno postopanje zaključeno brez uspeha. Kaj bodo storili sedaj nameščenci, zlasti, ker je bila med tem razpuščena »Zveza privatnih nameščencev Jugoslavije«, se še ne ve. Vsekakor imajo sedaj tisti, ki so vedno klevali ZPNJ, priložilo, da pokažejo, kako se da doseči maksimum nameščenskih zahtev. Da vidimo!

Mezdna razprava za rudarje pri TPD preložena

V torek, dne 7. t. m. se je vršila mezdna razprava za rudarje pri TPD v Ljubljani. Na razpravi ni prišlo do zaključka, ker se zastopniki rudarjev niso mogli zadovoljiti z malenkostnim poviškom, ki ga je nudila TPD. Zato je bilo obojestransko sklenjeno, da se razprava preloži na 15. januarja t. l., ko bo znan tudi že porast indeksa za mesec december 1940.

Kaj je nudila TPD? Zastopnik TPD je izjavil, da je družba pripravljena povišati mezde I. kategoriji za din 6,4 odstotkov, II. kategoriji pa le za 4,1 odstotkov in to na osnovi temeljne mezdne pred 1. majem 1939. Ostalim 3 kategorijam pa ne pripada noben povišek, ker da so z regulacijo o minimalnih mezdah presegli višino dragine v odstotkih. O zadevi zahteve rudičarjev po plačanih dopustih je zastopnik družbe izjavil, da v načelu pristaja na nje, da pa mora o tem sklepati šele upravni svet.

Iz izjav zastopnika TPD se da sklepati, da bo družba na prihodnji razpravi vztrajala na tem, da imajo novi poviški veljavo od 1. januarja

t. l. dalje. Če bi delavska delegacija na to pristala, bi rudarji izgubili povišek za mesec december. Če bo družba zahtevala računanje odstotka poviška na temeljno mezdo din 40 ali din 41,75, bi bilo to krivično, ker se odstotek poviška mora računati na obstoječe temeljne mezde. Tudi tej nameri se mora delavska delegacija odločno upreti.

Zelo značilno za mezdne razprave pri TPD je dejstvo, da prihaja na nje vedno številnejša delavska delegacija. To velja predvsem za narodne jugoslovce in v največji meri za takozvane radikalne elemente. Vsem tam pa bi priporočali, da pri razpravi več govore in manj potem doma, med rudarji. Posebno takozvanim radikalnim bi bilo priporočati, da če že nimajo dar govora, naj bi na razpravi vsaj prečitali tiste zahteve, ki jih njihovi pristaji potom letakov med rudarji trosijo po revirjih.

Gospodje, le možato in borbeno, ...

Tovarniški konzumi — mrtve ustanove!

»Slovenski dom« piše z ozirom na uvedbo krušnih nakaznic: »Pokazalo se je, da tovarniški konzumi ne bodo potrebni in tudi ne bodo smeli obstojati, če se hoče vprašanje prehrane po občinah pravilno urediti.« — Ustanovitev tovarniških konzumov je bila šele pred par meseci ukazana z uredbo o preskrbi prebivalstva in vojske. Že takrat se je mnogo pisalo o nepotrebnosti takih konzumov, ki bi bili predvsem v škodo obstoječim zadrugam, na drugi strani pa bi utegnili spraviti delavce v preveliko odvisnost od tovarna. Saj se je v praksi večkrat pokazalo, da so taki tovarniški konzumi zaprli vrata delavstvu, ako je pri-

šlo slučajno do odprtega spora pri urejanju delovnih odnošajev. Sedaj pa bodo taki tovarniški konzumi tudi nemogoči zaradi tega, ker delavci povečini prihajajo v tovarne iz kdo ve katerih občin, v katerih bodo imeli pravico na nakaznice za življenjske potrebščine in bodo seveda tamkaj tudi dobivali vse blago. Ako bi se to urejevalo drugače, bi utegnili nastati velika zmeda. Tako vidimo, da je razvoj dogodkov v našem gospodarstvu v par mesecih prehitel uredbo, o kateri se je tedaj mislilo, da bo zadostovala za zagotovitev prehrane prebivalstvu do konca vojne.

Delavski pravni svetovalec

Nalaganje alimentacije. (Kresnice).

Vprašanje: Za nezakonskega otroka moram plačevati vsled sodbe mesečne alimente na roke otrokovega varuha. Otrokova mati služi na Kmetih, nima ničesar in terja mene za denar. Jaz ji ga nočem dati, ker bi rad nalagal denar za otroka pri hranilnici ali pri sodišču, da bi imela nezakonska hčerka enkrat primerno do to in tako za nainuineše primere, ki jo še čakajo. Ali bi lahko vsaj polovico alimentacije na ta način nalagal?

Odgovor: Držati se morate sodbe. Če ste obsojeni plačevati preživnino v roke otrokovega varuha, morate to tudi storiti, ker vam lahko sicer varuh zarubi plačo do polovice vašega zaslužka, neglede na višino vaše mezde. S tem denarjem mora varuh skrbeti za otroka. Če bi lahko varuh otroka preživljal za nižji znesek, sme in mora ostanek naložiti v zavod, ki ga določi sodišče. Vi samolastno ne morete pripojene preživnine nalagati v hranilnico, ker mati ni dolžna iz svojega vzdrževati nezakonskega otroka. Najbolje je, če se z varuhom složno pogodita zaradi vsega tega.

Odpis kmečkega dolga. (Kungota).

Vprašanje: Sosed mi je bil dolžan na odškodnini 6.500 din. Pred uveljavitvijo uredbe o likvidaciji kmetijskih dolgov iz leta 1936 mi je dal na račun tega dolga 800 kvadratnih metrov zemlje, za katere sva se pogodila za znesek din 3.600, tako da mi je še ostal dolžan

2.900 din. Leta 1937 sem zahteval po občini, da podpiše novo zadolžnico, katere pa ni hotel podpisati, češ, da je že itak plačal z odstopitvijo zemlje polovico celotnega dolga. S sosedom imava enako veliko zemljišče, vendar sem jaz bolj zadolžen. Od tedaj še nisem ničesar storil v tej zadevi in prosim, da mi svetujete, kaj naj storim?

Odgovor: Dolžniki kmetije ne uživajo zaščite po uredbi o likvidaciji kmečkih dolgov na pram upnikom-kmetom, če so dolžniki v boljšem gnotnem položaju od svojih upnikov. Ako ste torej vi res v slabšem imovinskem položaju, vam mora sosed plačati ostanek v neznižani višini. Ob sporu odloči za dolžnika krajevno pristojno sodišče v nespornem postopanju. Zglasite se na uradni dan na okrajnem sodišču, kjer boste napravili predmetno vlogo.

Mezda stavbinca (Črna)

Vprašanje: Moj sin je bil zaposlen pri gradbenem podjetniku, ki mu je izplačeval redno po 25 par manj, kot njegovemu tovarišu pri istem delu. Koliko znaša najnižja mezda po uredbi?

Odgovor: Za stavbinca velja kolektivna pogodba, ki določa višje mezde, kot uredba o minimalnih mezdah. Vaš kraj spada v tretji razred, kjer je bila od 4. junija do 11. oktobra 1940 minimalna mezda na uro din 4 za mladotletne pod 18. let din 3, a od 11. oktobra naprej na uro din 5, za pomožne delavce pod 18. leti din 3,75.

KISUCE

Dr. IVAN HALEK (prevedel dr. Jule Gabrovšek)

10) SOCIOLOŠKA RAZPRAVA ZDRAVNIKA O GORATIH KRAJIH SLOVASKE

Kaj hočem s tem povedati, osvetlim s primerom:

Stara, predvojna carska Rusija, je veljala za državo, ki stoji daleč za drugimi državami, kar se tiče množine kovin in premoči, ki jih hrani njena zemlja. Nasprotno je bila pa predvojna Poljska (na svojem današnjem ozemlju) v teh ozirih zelo bogata in napredna. Med tem pa, ko je na Poljskem, bogatem s premočom in kovinami, padla produkcija od 41 milijonov ton na 28 milijonov ton, se je v Sovjetski zvezi izkazala domneva o njenem pomanjkanju premoči in kovin za zmotno. Nova izgradnja, omogočena z novim produkcijskim načinom, je dokazala, da je ta domneva napačna. Samo ona je privedla do naglega sistematičnega odkrivanja ogromnih geoloških in drugih naravnih bogastev.

V novem produkcijskem procesu rastejo kot gobe po dežju razsežno organizirane vrste delavcev kakor tudi nameščencev, ki svojevolično žrtvujejo svoj dopust za geološke ekspedicije, ki imajo za namen: odkriti nova nahajališča zlata, medi, svinčenega srebrnih rud, premoči in železa za bodočo vzhodno-sibirsko zakladnico rudarske industrije; ali keramične surovine in neizgorljive gline; ali odkriti magnezit, sljudo, kremen, živec, alabaster, grafit in kreda in kdo ve, kakšne druge rudnine še. Povdarek je na tem, da je nova izgradnja dala novega vzleta in predvsem novega pogona napram celokupnega prebivalstva.

Vidite, kako docela druga obzorja odkriva zgodovinski, kot pa zemljepisni materializem. Po tem drugem nauku in razumevanju družbenega razvoja — po zemljepisnem materializmu — je človeška revščina in beda določenih

dežel in krajev večna, ker je je kriva v prvi vrsti domnevno nespremenljivo okolje zunanje narave. Za oni prvi nauk, zgodovinski materializem, je pa spremenljiva, ker je odvisna od spremenljivega družbenega reda, oziroma produkcijskega načina.

Zgodovinski materializem tedaj v nasprotju z zemljepisnim materializmom ne smatra, da je ljudske bede kriv kamen, skala, pesek ali morska bibavica, ampak proizvajalni način. V produkcijskem načinu, v katerem je en družbeni razred tlačin in izkoriščen od drugega.

Poskusil bom pokazati, da tudi kisuske bede in vobče slovaške bede nista kriva le skala in kamen, ampak prav tako in predvsem drugi produkcijski način. Poskusil bom dokazati, da tudi zanjo velja razlaga zgodovinskega materializma Marxa in Engelsa. Če pa naj že ta Marxov zgodovinski materializem uporabijo za razlago gospodarskih razmer določenega kraja, je treba najprej podati vsaj jedro tega nauka.

Marx razloči v razvoju človeške družbe nekaj druga sledenčih gospodarsko družbenih tvorb: to so stopnja prvobitnega komunizma, potem staroveška suženjska stopnja, potem fevdalizem, novejša kapitalizem in končno bodoča stopnja: socializem.

Vsaka izmed njih vidno izpolnjuje celo zgodovinsko dobo.

Oblika vsake izmed teh gospodarsko družbenih tvorb je določena po načinu, kako si ljudje v njih družbeno pridelujejo kruh in sploh življenjske potrebščine. Z drugimi besedami: podana je po celoti produkcijskih razmer ali po produkcijskem načinu.

(Nadaljevanje prihodnjič.)

SV. LOVRENC NA POHORJU

Resnici na ljubo. Januar bi bil moral biti mesec volitev obratnih zaupnikov, zato so g. g. tovariši okoli znanega glasila pričeli že v decembru t. l. z velikopotezno ofenzivo proti utrjenim postojankam rdečih z najtežimi bombami. Ker ne morejo prikazati lastnih uspehov, so obrnili sebi v prid naše delo, da pitajo svoje ovčice, ki jih morajo smatrati še za duševno zelo revne. S takimi podlimi lažmi in obrekovanji, kakor jih je iznesel dopisnik v zadnji številki njih glasila, ko je pokazal, da presneto malo pozna razmere v naši tovarni. Kje je tukaj ista krščanska ljubezen do bližnjega ali celo sovražnika, kje je vaša propaganda, ki ste z njo tako močno nastopili na sestanku pri Urbanu, da moramo delavci skupaj držati, če hočemo kaj doseči. Predočili ste nam za vzgled »Zvezo industrijev«, ki proti delavstvu složno nastopajo; priznali ste celo, da smo pod kožo vsi rdeči. Toda dejanja govore drugače. Bile so tri strokovne organizacije, pri katerih eni ste se udeleževali tudi vi, toda bilo vam je še premalo, zato ste si ustanovili četrt, da delavstvo lažje »skup držijo«, kaj ne, g. R.? Zdej vas pa pozivamo, da v vašem glasilu objavite, kolikokrat ste od zadnjih pogajanj, ki so se vršila v Mariboru, nastopili v interesu delavstva naše tovarne. Videli smo vas enkrat pred leti ob priliki volitev obratnih zaupnikov, ko ste pomagali priboriti neki skupini en mandat s preostankom. Glede kolektivne pogodbe je pa jasno, da smo jo o pravem času odpovedali, ker smo jo hoteli z dodatkom izboljšati in v pogodbi ni nikake določbe, da bi vas morali o tem obvestiti. Da pa je vi niste odpovedali, je žalostno za vaše funkcionarje, če ne vedo, kdaj pogodba poteče in kdaj je odpovedljiva. Najbolj žalostno pa je to, da je moralo poteči dve leti, da ste se spomnili, da imate tukaj močno organizacijo in je potrebna nekaj ukrepi. Med tem časom vašega spanja smo morali pa mi preklicani rdeči, izboljševati delovne

pogoje za naše celokupno delavstvo, pa nismo nič rekli, ti si to in ti si to, zato pa nič ne dobiš, ne, dobiš je vsak, brez razlike. Delavstvo je to delo odobraval, ne pa se zgražalo, kakor trdite vi, zato nam je pri volitvah obratnih zaupnikov tudi vedno izreklo polno zaupanje. Meseca decembra 1939 smo sklenili s podjetjem dodatek k kolektivni pogodbi, glasmo katerega smo dosegli din 100 poviška na temeljne mezde. Meseca junija smo dosegli din 200 draginske doklade, v zadnjem mesecu pa dobili izreden prispevek za samce din 150, za oženjene din 200 ter za vsakega otroka po din 50, v skupnem znesku din 25.000 za vse zaposlene. Naši zaupniki so intervenirali tudi glede novih minimalnih mezd, vendar je takrat tekla pritožba »Zveze industrijev« pri ministrstvu, toda podjetje je obljubilo, da se bo očno držalo zakonskih določil, kakor hitro bo ta zadeva rešena. Za delavstvo v oddelku za srpe smo dosegli povišanje akordnih postavk za 4 din pri vsaki dnevni storitvi. Vendar se s temi uspehi nismo bahali, češ, to smo mi napravili, kakor se to godi z vaše strani, ki nimate nobenih zaslug. Za časa mrtve sezone, ko smo se pogajali za draginske doklade, vas niti blizu ni bilo. Vaš najvišji je tedaj lepo mirno užival brezposelno podporo, poleg tega pa sklepal razna akordna dela, pri katerih je po lastni izjavi zaslužil po 50 din, pri košnji pa celo 70 din dnevno ter odjemal kruh tistim gozdnim delavcem, katerim obljublja danes svojo pomoč in znanost. Glede kľofutanja se bomo pogovorili prihodnjič, kdor je sam na tem bolan, naj gre sam najprej k zdravniku. Eden tistih, na katere je padla najtežja bomba.

Nezgorljivo snov za film so iznašli v zavodu za znanstvena raziskovanja, (odsek za fotografijo in kinematografijo) v Moskvi. Sestoji iz celuloze in nekih organskih snovi, ki se dobivajo kot postranski proizvodi pri proizvodnji anilinskih barv. Ta snov je mnogo cenejša, kakor snov, ki jo danes uporabljajo za filme.

FAZONIRAM

moške in ženska klobuke po najnižjih cenah ter zadnji modl. Na izbiro dobite tudi nove klobuke po konkurenčnih cenah. Se priporoča

BABOŠEK VLADKO
klobučarstvo, Maribor, Vetrinjska 5

SEDAJ JE ČAS:

da za mali denar hranite kolesa čez zimo, ako imate doma prostora, da pustite Vaša kolesa temeljito pregledati, popraviti, emailirati, niklati ali chromati. Zelo boste zadovoljni, ako jih tozadevno zaupate strokovno znani mehanični delavnici JUSTIN GUSTINČIČ, Maribor, Kneza Kocija ul. 14, podruž. oga Ptujске ceste. Telefon 21-30. — Oglejte si tudi bogato zalozeno trgovino koles, otroških vozičkov in njihov nadomestnih delov.

Vsakovrstne

odpadke papirja in cunj

kupuje in plačuje po najvišjih dnevnik cenah

B. ŽELEZNIK

trgovina vseh vrst surovin (telefon 27-43)

Maribor, Pobrežje, Cankarjeva 16

Hokupovalnice: Maribor, Kopališka in vogal Ptujске-Tržaške c. (Gustinčič)

Zvočni kino Pobrežje

11. in 12. januarja

„Tajni agent X 9“

II. del

Inventurna prodaja

damskih modnih čevljev. - Izredno nizka cena samo dokler traja zaloga

„KARO“